



PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

Da bi lek koji ste dobili u apoteci delovao i pomogao Vam u rešavanju zdravstvenog problema neophodno ga je pravilno upotrebiti. Ovde možete pročitati o pravilnoj upotrebi lekova po farmaceutskim oblicima.

Pitajte Vašeg farmaceuta o pravilnoj primeni, čuvanju, doziranju, interakciji sa hranom i svemu onome što Vas zanima u vezi sa lekovima, a nama će biti zadovoljstvo da Vam pružimo stručnu pomoć i savet.

Tablete, film-tablete, kapsule, lingvalette i pastille

- ✚ od Vašeg farmaceuta saznajte da li se lek pije pre ili posle jela
- ✚ popijte lek sa čašom vode
- ✚ tablete se po potrebi mogu deliti i najbolje je da koristite rezač za tablete
- ✚ film-tablete i retard tablete se ne dele, jer to menja njihovo delovanje
- ✚ tablete za rastvaranje u vodi se rastvaraju u pola čaše vode i tako popiju; često se na površini tečnosti javlja nerastvoreni deo tablete i to se može smanjiti mešanjem
- ✚ kapsule ne otvarajte jer je u njima lek u obliku praha!
- ✚ lingvalette i pastile se ne gutaju!
- ✚ lingvalette se stavljaju pod jezik
- ✚ pastile se polako otapaju u ustima





PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

Tečni preparati za oralnu upotrebu

- od Vašeg farmaceuta saznajte da li se lek pije pre ili posle jela
- nikada nemojte piti lek direktno iz flašice, već iz priložene kapaljke ili kašičice
- 1 ml vodenog rastvora ima 20 kapi
- kafena kašičica ima oko 5 ml
- supena kašika ima oko 15 ml
- prašak za oralnu upotrebu posle rastvaranja obavezno promućkajte pre upotrebe!
- rastvoreni antibiotski sirup posle završene terapije nikako ne ostavljajte "za neki drugi put"!



Kapi za nos

- kod male dece ne preporučuje se upotreba kapi za nos bez saveta lekara! savetuje se korišćenje fiziološkog rastvora i macerata korena belog sleza
- kapaljku za doziranje kapi sme da koristi samo 1 osoba
- u sedećem ili ležećem položaju glavu zabacite unazad i ukapajte po 2-3 kapi u obe nozdrve, 3-4 puta dnevno
- kod kijavice i prehlade ne koristite kapi za nos duže od 5 dana





PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

Sprej za nos

- ✚ jedan sprej koristi samo jedna osoba
- ✚ skinite zaštitnu kapicu
- ✚ sprej primaknite nozdrvi u uspravnom položaju
- ✚ drugu nozdrvu zapušite prstom
- ✚ pritisnite mehanizam na dole i udahnite kroz nozdrvu
- ✚ ako treba da primenite i drugu dozu napravite pauzu od 60 sekundi



Preparati za oči

- ✚ operite ruke pre upotrebe kapi ili masti za oči jer su preparati sterilni
- ✚ glavu zabcite unazad, povucite donji kapak tako da u njemu napravite „džep“ i gledajte gore





PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

- bočicu sa kapaljkom ili tubu sa mašću primaknite oku ali tako da ga ne dodirnete
- ukapajte 1 kap u oko, ili istisnite oko 1 cm masti
- nakon toga zatvorite oko i lagano pritisnite prstom na suzni kanal (unutrašnji ugao oka) kako biste osigurali da kapi ostanu u oku i da što manja količina leka putem suznog kanala dospe u organizam, a zatim obrišite višak tečnosti koja je iscurila
- trepnite nekoliko puta i ne dodirujte oči
- sve masti i neke kapi za oči zamute vid; sačekajte par minuta razbistriće se

Preparati za uvo

- bočicu zagrejte pre upotrebe na temperaturu tela držeći je u ruci par minuta
- glavu nagnite tako da je tretirano uvo okrenuto na gore
- povucite uvo unazad i ukapajte propisan broj kapi
- u tom položaju ostanite još nekoliko minuta da rastvor ne iscuri



Inhalacioni preparati

Inhalacioni preparati su: *aerosoli* ("pumpice"), *turbuhaler*, *diskhaler*. Osnovna razlika je u tome što iz aerosola lek izlazi sam pomoću potisnog gasa, a iz ostalih aplikatora lek moramo "usisati" snagom sopstvenog udaha. Jako je važno da naučite pravilnu upotrebu inhalacionih preparata posebno ako koristite više aplikatora.



PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

Dozirani aerosoli ("pumpice")

- dobro promućkajte inhalator i skinite poklopac
- izdahnite vazduh iz pluća koliko god je to moguće (do osećaja neprijatnosti)



- stavite usni nastavak inhalatora u usta između zuba i zatvorite usne oko njega, bez stezanja zubima i bez zatvaranja otvora jezikom
- pritisnite vrh inhalatora i istovremeno počnite spori udah u toku 3-5 sekundi
- zadržite dah 5-10 sekundi (do laganog osećaja neprijatnosti)
- polako izdahnite vazduh iz pluća
- ako je potrebno da uzmete još jednu dozu napravite pauzu 2-3 minuta
- obavezno isperite usta vodom (posebno ako primenjujete aerosol sa kortikosteroidima), ali nemojte gutati

Diskhaler, turbuhaler

- oslobodite dozu leka (povucite okidač ili okrenite točkić na bazi u jednu pa u drugu stranu)



PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

- izdahnite vazduh iz pluća koliko god je to moguće (do osećaja neprijatnosti)
- postavite usni nastavak inhalatora u usta između zuba i zatvorite usne oko njega, bez stezanja zubima i bez zatvaranja otvora jezikom
- udahnite snažno i duboko na usta i zadržite dah 5-10 sekundi
- izvadite inhalator iz usta pre nego što izdahnete vazduh; to je jako važno kao i to da nepotrebno ne povlačite okidač ili okrećete toškić na bazi i time oslobađate dozu leka



- ako je potrebno da uzmete još jednu dozu ponovite postupak
- obavezno isperite usta vodom (posebno ako primenjujete aerosol sa kortikosteroidima), ali nemojte gutati
- čvrsto zatvorite zaštitni poklopac

Transdermalni flasteri

- mesto primene flastera zavisi od toga koji se lek primenjuje i obično je to koža nadlaktice, ramena, bedara ili trbuha
- mesto primene flastera treba da bude čisto, suvo i dez dlaka (ne obrijano)
- flastere ne lepите na oštećenu kožu



PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

- skinite zaštitnu foliju i zalepите flaster ne dodirujući lepljive površine; pritisnite i držite 10 sekundi
- ne odleplјujte flaster pre tuširanja, on je vodootporan
- flaster držite na koži koliko Vam je propisano
- novi flaster lepите uvek na drugo mesto da ne bi iritirali kožu



Rektalni preparati (supozitorije)

- supozitorije čuvajte u frižideru
- operite ruke pre i posle upotrebe čepića
- odstranite omot sa čepića



- u ležećem položaju na boku sa nogama savijenim u kolenima, čepić uvucite duboko u rektum da ne bi skliznuo napolje
- najbolje bi bilo da ih primenite uveče pred spavanje jer tako dugo ostajete u ležećem položaju, a ako to nije moguće ostanite u ležećem položaju najmanje još 30 minuta



PRAVILNA UPOTREBA LEKOVA

Vaginalni preparati (vagitorije i vaginalete)

- vaginalne preparate čuvati u frižideru
- operite ruke pre i posle upotrebe vaginaleta
- od Vašeg farmaceuta saznajte da li vaginalne tablete koje nameravate da koristite treba da se navlaže pre upotrebe kao i o upotrebi vaginalnih preparata za vreme menstrualnog ciklusa



- odstranite omot sa vaginalete
- ležite na leđa sa blago povijenim kolenima, uvucite vaginaletu što dublje u vaginu
- najbolje bi bilo da ih primenite uveče pred spavanje jer tako dugo ostajete u ležećem položaju, a ako to nije moguće ostanite u ležećem položaju najmanje još 30 minuta